

Projekt

z dnia 11 kwietnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ MIELNA**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji "Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025" za rok 2024

Na podstawie art.18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 16a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXX/318/2020 Rady Miejskiej Mielna z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025 za rok 2024, Rada Miejska Mielna uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025 za rok 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mielna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Mielna

Maciej Starnawski

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miejskiej Mielna

z dnia.....2025 r.

**Sprawozdanie z realizacji
„Gminnego Programu Polityki Senioralnej na lata 2021-2025
za rok 2024**

Program przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Mielna Nr XXX/318/2020 z dn. 11.12.2020 r.

Głównym celem programu jest tworzenie warunków do prowadzenia przez seniorów, jak najdłużej samodzielnego życia w dotychczasowym środowisku społecznym.

Cele szczegółowe:

- Wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów w Gminie Mielno.
- Stworzenie warunków do tego, aby starsze pokolenie mogło nadal w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, korzystać z dóbr kultury, brać udział w wydarzeniach sportowych czy edukacyjnych.

Program zakłada poprawę jakości życia, wykształcenie pozytywnego wizerunku seniorów oraz włączenie i zaangażowanie gminnych jednostek organizacyjnych, instytucji kultury, sportu i rekreacji, edukacji, zdrowia, organizacji pozarządowych. Celem programu jest również, szeroki udział osób i grup w podejmowaniu dalszych działań na rzecz rozwoju usług m.in. społecznych, rekreacyjnych, edukacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych dla seniorów.

Dokumenty szczegółowe wspierające realizację działań zawartych w programie to:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2024. poz. 1283)
- Sprawozdanie Urzędu Miasta w Mielnie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych w Mielnie za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Placówki Wsparcia Dziennego w Gąskach i Mielnie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Centrum Kultury w Mielnie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Szkoły Podstawowej im. Leonida Teligi w Mielnie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Szkoły Podstawowej im. Straży Granicznej w Sarbinowie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Dziennego Domu Senior+ w Mielnie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Ośrodka Zdrowia „Omnis” Gutowscy w Sarbinowie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Ośrodka Zdrowia „Med-Care” w Mielnie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Biblioteki Publicznej w Mielnie i Sarbinowie z realizacji programu polityki senioralnej za 2024 r.
- Sprawozdanie z działalności Klubów Seniora w miejscowościach Gąski, Sarbinowo, Mielenko, Mielno za 2024 r.

Działania w zakresie programu:

Zadanie 1. Powołanie i funkcjonowanie Rady Seniorów - organ doradczy, opiniodawczy i inicjatywny.

W dniu 29 października 2024 r. Rada Miejska Mielna podjęła Uchwałę Nr IX/75/2024 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Gminy Mielno oraz nadania jej Statutu.

Zadanie 2. Utworzenie i funkcjonowanie Dziennego Domu Seniora – specjalistyczna opieka dla osób starszych, aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań.

Dzienny Dom Senior+ w Mielnie powołano Uchwałą nr XXXVIII/411/2021 Rady Miejskiej Mielna z dnia 29 czerwca 2021r. Projekt został sfinansowany ze środków własnych Gminy Mielno oraz środków Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w ramach rządowego Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 - edycja 2021.

Dzienny Dom „Senior+” funkcjonuje w strukturach Centrum Usług Społecznej w Mielnie i zapewnia 15 miejsc dziennie dla nieaktywnych zawodowo seniorów w wieku 60+ zamieszkujących na terenie Gminy Mielno. Placówka zapewnia 8-godzinną ofertę usług w dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.

W 2024 r. w działaniach Dziennego Domu „Senior+” uczestniczyło 36 uczestników. W realizację zadań zaangażowani byli pracownicy DDS+ w Mielnie oraz pracownicy CUS w Mielnie.

W ramach działalności DDS+ w Mielnie realizowany był wszechstronny zakres usług, dostosowany do potrzeb i możliwości seniorów, w tym:

Aktywność ruchowa: od stycznia do grudnia trzy razy w tygodniu na sali gimnastycznej prowadzone były zajęcia z gimnastyki, ćwiczenia ogólnorozwojowe, ćwiczenia w odciążaniu kończyn dolnych i górnych, ćwiczenia z dawkowanym oporem, ćwiczenia ogólnousprawniające. Ponadto każdy uczestnik może skorzystać z masażu ręcznego dostosowanego do indywidualnych dysfunkcji i niedomagań. Zajęcia prowadzone były przez dyplomowanego fizjoterapeutę. W zależności od warunków atmosferycznych odbywały się spacer, piesze wycieczki, zajęcia na basenie oraz i w spa w „Ośrodku Wypoczynkowym Unital”.

Terapia zajęciowa: prowadzona była cztery dni w tygodniu od poniedziałku do czwartku. Głównym celem terapii zajęciowej był rozwój pasji, zdolności i zainteresowań w poszczególnych kołach zainteresowań:

- zajęcia plastyczne; malowanie obrazów numerologicznych, wycinanie, klejenie, wykonywanie ozdób okolicznościowych różnymi technikami, papieroplastyka, malowanie na szkle, ceramika, rękodzieło artystyczne i okolicznościowe,
- klub książki filmoterapia i biblioterapia,
- zajęcia kulinarne; wprowadzanie własnych przepisów, wspólne gotowanie potraw z różnych kultur, przygotowywanie poczęstunków,
- zajęcia z muzykoterapii; wykonywanie własnych utworów, wspólne występy,
- zajęcia z zakresu stylu i pielęgnacji urody,
- zajęcia informatyczne,
- hortiterapia i pielęgnacja roślin.

Usługi edukacyjne: przez cały rok prowadzone były działania mające na celu kształtowania nawyków i postaw prozdrowotnych. Dbanie o prawidłowe odżywianie się, regularne przyjmowanie leków, ziołolecznictwo, kontrola wagi ciała, pomiaru ciśnienia. Odbyły się spotkania tematyczne na temat zdrowia i pielęgnacji urody. Zajęcia obejmowały, także wykłady na temat wydarzeń historycznych, kulturowych i krajoznawczych,

Usługi kulturalno-oświatowe: zapewniały seniorom udział w imprezach kulturalnych i okolicznościowych takich jak wspólne obchody Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, imienin i urodzin uczestników DDS+ itp. W ramach imprez kulturalnych zrealizowano wyjazdy do kin, teatrów, filharmonii, muzeów, zorganizowano wycieczki rekreacyjno-turystyczno-integracyjne w zależności od potrzeb i zainteresowań uczestników.

Kalendarium wydarzeń:

Styczeń 2024 r.: Warsztaty malarstwa i rękodzieła artystycznego. Spotkanie uczestników Klubu Seniora i DDS+ na wspólnym kolędowaniu z lokalnymi zespołami. Wyjazd do Bałtyckiego Teatru Dramatycznego na przedstawienie pt. „CAFE sax”

Luty 2024 r.: Bal karnawałowy dla seniorów pn. „Prywatka”. Tydzień hiszpański - warsztaty kulinarne, ciekawostki krajoznawcze Hiszpani – wykład, prezentacja, dyskusja. Wykład doktora Politechniki Koszalińskiej na temat „Samorząd od kuchni”. Wizyta seniorów w przedszkolu z okazji Dnia Babci i Dziadka, wspólna integracja. Wyjście do teatru BTD na przedstawienie pt. „Kolacja dla głupca”. „Smaki Podlasia – cudze chwalimy swego nie znamy” - warsztaty kulinarne, rękodzieło artystyczne. Przygotowanie przedstawienia pt. „Mój mąż umarł, ale już mu lepiej” - rozdzielenie ról, przygotowanie kostiumów i dekoracji.

Marzec 2024 r.: Spotkanie w Skarbnicy w Chłopach, pt.: „Cztery strony świata wg Profesora Jacka Knopka”. „Kultury i religie bliskiego wschodu” - wykład, warsztaty kulinarne kuchni bliskiego wschodu. Wyjazd do BTD na przedstawienie pt. „Kolacja dla głupca”.

„Marzec miesiącem dojrzałych kobiet” – realizacja projektu socjalnego w ramach którego zrealizowano:

- 8.03.2024 r. przedstawienie przygotowane przez seniorów pt. „Mój mąż umarł, ale już mu lepiej”, poczęstunek dla uczestników i zaproszonych gości;
- 8.03.2024 r. wyjazd do kina Helios w Koszalinie na film pt. „Sami swoi początek”;
- 13.03.2024 r. wyjście do spa w „Unitralu” w Mielnie;
- 15.03.2024 r. spotkanie ze stylistką pt. „Styl i pewność siebie w każdym wieku” - warsztaty stylu, pokaz makijażu, spotkanie z kosmetyczką;
- 22.03.2024 r. spotkanie w bibliotece w Mielnie pt. „Literatura kobiet”;
- warsztaty ozdób i palm wielkanocnych - zajęcia integracyjne z dziećmi z PWD w Mielnie;
- 26.03.2024 r. wyjazd do BTD na przedstawienie pt. „JA Osiecka darcie pierza”;
- 28.03.2024 r. śniadanie wielkanocne, przygotowanie potraw i dekoracji świątecznych.

Kwiecień 2024 r.: Seniorzy przygotowują swój ogród - prace związane z sianiem, sadzeniem rozsąd oraz pielęgnacją roślin wieloletnich. Rajd rowerowy i Nordic Walking trasą: Mielno – Gąski - Fabryka samolotów Arche. Wspólne ognisko i poczęstunek na zakończenie spotkania.

Maj 2024 r.: Cztery strony świata wg Profesora Jacka Knopka - Nowy York w percepcji turystów i podróżników XX wieku” - wykład, prezentacja. Spotkanie w ogrodzie pt. „Barbecue w ogrodzie”, wspólna integracja seniorów. Spotkanie w bibliotece w Mielnie pn. „Historia prasy w Mielnie”. Wycieczka do Łodzi (21.05.2024 - 24.05.2024) zwiedzanie muzeum miasta Łodzi, wyjście do teatru Stefana Jaracza w Łodzi na przedstawienie pt. „Dzień Walentego”, zwiedzanie muzeum filmu, muzeum i cmentarza żydowskiego w Łodzi.

Czerwiec 2024 r.: Spotkanie autorskie z pisarką Elżbietą Downarowicz. „Rzeka pokoleń” - wspólny spływ kajakowy ze studentami Politechniki Koszalińskiej, ognisko i integracja. Piknik rodzinny. „OnkoRejs granicami Polski”, spotkanie z uczestniczkami Klubu Amazonek. Spotkanie z cyklu „Cztery strony świata wg Profesora Knopka - Japonia mój kraj”.

Lipiec 2024 r.: Kluby tematyczne: filmowy i teatralny oraz biblioterapia. „Potańcówka na dechach” – spotkanie integracyjne. Piknik na plaży. Wyjazd integracyjny na jagodobranie w Nadleśnictwie Karnieszewice, zbieranie jagód, warsztaty kulinarne: wypieki jagodzianek, prezentacja na temat zdrowego odżywiania i przetwarzania produktów pochodzenia leśnego. Wycieczka po jeziorze Jamno. Zwiedzamy okolice „Spacerkiem po gminie Mielno”, poprawa kondycji ruchowej na świeżym powietrzu. Wspólne spacerowanie nad brzegiem Morza.

Sierpień 2024 r.: Wycieczka seniorów na Górę Chełmską i zwiedzanie zabytków Koszalina. Prezentacja na temat wybuchu Powstania Warszawskiego, oddanie czci bohaterom, wspólne śpiewanie piosenek patriotycznych. Ćwiczenia ruchowe na plaży, wspólna integracja.

Wrzesień 2024 r.: Warsztaty z filmoterapii i biblioterapii. Wyjazd na grzybobranie w Nadleśnictwie Manowo. Spotkanie z leśnikami, pogadanka na temat grzybów jadalnych i trujących. Konferencja w Arche pt. „Pomorze przed i po II wojnie światowej - w tym domu też mieszkała rodzina”. 13 spotkanie w ogrodzie botanicznym w Niegoszczy, warsztaty sadzenia bylin. Wycieczka na Podlasie (24.09.2024 r. – 27.09. 2024 r.)

Październik 2024 r.: Kluby tematyczne: filmowy i teatralny oraz biblioterapia, czytanie biografii Władysława Bartoszewskiego. Warsztaty kulinarne – potrawy chińskie, specjalne smaki i produkty. Warsztaty

robienia kompozycji kwiatowych z wykorzystaniem świerku. Piknik integracyjny „Dzień pieczonego ziemniaka”. Warsztaty ceramiki.

Listopad 2024 r.: „Rocznica 11 listopada - Polska droga do wolności”, wykład z okazji dnia Święta Niepodległości, wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, poczęstunek. Zabawa Andrzejkowa pn. „Anioły i Anielice” wspólna integracja poprzez przygotowanie dekoracji, masek i poczęstunku. Warsztaty kulinarne.

Grudzień 2024 r.: Wyjazd integracyjny do Berlina na Jarmark Bożonarodzeniowy. Wyjazd do fryzjera, warsztaty na temat pielęgnacji włosów i fryzur. Wykład Piotra Szarszewskiego pt. „Niepełnosprawność w filmie”. Wielopokoleniowe spotkanie wigilijne. Warsztaty robienia ozdób i kartek bożonarodzeniowych. Warsztaty kulinarne potraw świątecznych.

Zadanie 3. Uniwersytet III Wieku - poprawa osób starszych: inicjowanie działalności edukacyjno - kulturalnej na rzecz środowiska lokalnego; propagowanie wiedzy i idei ustawicznego kształcenia; umożliwienie twórczego i ciekawego sposobu spędzania czasu wolnego; integrowanie środowiska lokalnego; budowanie więzi międzyludzkich; nawiązywanie i rozwijanie kontaktów z innymi środowiskami i instytucjami krajowymi i międzynarodowymi.

Centrum Kultury w Mielnie w ramach realizacji zajęć dla seniorów podejmowało działania minimalizowania izolacji seniorów zamieszkujących Gminę Mielno poprzez zastosowanie stosunkowo nowej koncepcji aktywizacji osób starszych. Podczas przygotowywania programu zajęć, warsztatów i wydarzeń skupiono się na ich różnorodności, równocześnie biorąc pod uwagę potrzeby różnych społeczności. Celem było przeciwdziałanie izolacji i stereotypowemu postrzeganiu osób starszych jako schorowanych, samotnych i nieaktywnych. Jednocześnie chciano by osoby młodsze zaczęły postrzegać seniorów jako źródło wiedzy, unikalnych umiejętności, tradycji i wartości.

Prowadzenie kół zainteresowań:

Zajęcia sportowe i aktywność rekreacyjna. Ćwiczenia fizyczne wpływające na poprawę jakości życia, likwidują stresu i minimalizacji bólu. Seniorzy mogli wybierać zajęcia o różnym stopniu zaawansowania:

- Praktyka aktywności fizycznej - zajęcia dbające o kondycję i wydolność. Rozciąganie i ćwiczenia wzmacniające kręgosłup i stawy. Ćwiczenia z piłką i przyrządami gimnastycznymi. Ćwiczenia dostosowane do kondycji i możliwości uczestników. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.
- Gimnastyka słowiańska - zajęcia, które wpływają pozytywnie na prawidłową postawę, wzmacniają mięśnie oraz poprawiają elastyczność ciała. Ćwiczenia uwalniające ciało od napięć i stresu. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu.
- Warsztaty taneczne dla dorosłych - zajęcia odbywały się raz w tygodniu. Taniec solo, podstawy tańca towarzyskiego.
- Latino Tumbao – elementy tańców południowoamerykańskich i afrykańskich, bardziej dynamiczne i wymagające. Zajęcia odbywały się dwa razy w miesiącu.
- Fitness - treningi ogólnorozwojowe przy energetycznej muzyce oddziałujące na wszystkie partie ciała. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu.
- Joga – zajęcia wzmacniające ciało i poprawiające kondycję fizyczną. Podczas sesji uczestnicy uczyli się różnych pozycji jogi, technik oddychania oraz medytacji pomagającej redukcji stresu, zwiększeniu elastyczności, poprawie postawy i osiągnięciu wewnętrznego spokoju. Zajęcia odbywały się 1 - 2 razy w tygodniu.
- Brydż sportowy - uczy logicznego myślenia, wnioskowania, oceny ryzyka, obliczania szans, wytrwałości, systematyczności i cierpliwości. Poprawia umiejętność zapamiętywania, koncentracji i skupiania uwagi co przyczynia się do opóźnienia demencji, choroby Alzheimera i wielu innych chorób o charakterze przewlekłym. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.

Zajęcia w Kole Form Graficznych i Użytkowych, Zajęcia Językowe oraz Warsztaty Kulinarne – aktywność kulturalna i edukacyjna.

- Nauka języka angielskiego – zajęcia pozwalające poznać nowy język oraz kulturę i historię krajów anglojęzycznych. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.

- Malarstwo i rysunek – nauka o kompozycji i perspektywie czy różnych technikach malarskich. Uczestnicy zajęć prezentowali swoje prace na wystawie w Skarbnicy Wioski Rybackiej w Chłopach oraz w Centrum Kultury 105 w Koszalinie. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.
- Fotografia – uczestnicy zajęć poznają nowe technologie, zarówno sprzętowe, jak i wizualne. Dodatkowo uczestnicy zajęć mają darmowy wstęp na wydarzenie organizowane przez Centrum Kultury w Mielnie, swoje prace mogli oglądać w Internecie, mediach społecznościowych i regionalnej prasie.
- Warsztaty teatralne – podczas zajęć uczestnicy uczyli się sztuki improwizacji, emisji głosu. Wynikiem zajęć było przedstawienie teatralne pt. „Październikowa Noc”.
- Kreatywnie w Skarbnicy – są to zajęcia kreatywne, podczas których uczestnicy mogli własnoręcznie stworzyć dekoracje. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu.
- Warsztaty kulinarne – uczestnicy, pod okiem profesjonalnego szefa kuchni, przygotowywali zarówno tradycyjne dania, wypróbowywali najnowsze przepisy kuchni Fusion. Zajęcia odbywały się w Centrum Promocji Rybactwa w Mielnie oraz w Skarbnicy Wioski Rybackiej w Chłopach.
- Zajęcia muzyczne - uczestnictwo w świątecznych koncertach w Mielnie i Darłowie.

Animacje czasu wolnego dla seniorów:

W 2024 roku Centrum Kultury w Mielnie przygotowało szereg wydarzeń międzypokoleniowych. Były to imprezy sportowe, kulturalne, integracyjne, rozrywkowe, edukacyjne. Osoby starsze były zarówno uczestnikami tych wydarzeń jak i ich współtwórcami.

- 08.03.2024 r. w Dniu Kobiet odbył się wernisaż fotografii przedstawiającej kobiety z gminy Mielno. Fotografie były wykonane przez uczestników warsztatów fotograficznych. Otwarcia wystawy towarzyszył wykład „Ogród bez chemii”.
- 23.03.2024 r. Sobota z Jajem, kultywowanie tradycji ozdabiania jaj techniką batikową
- 20.04.2024 r. Zaplątana wiklina - warsztaty wikliniarskie, na których można było stworzyć swój własny koszyk.
- 3.05.2024 r. Rodzinny Piknik Rowerowy był propozycją dla całych rodzin trasą Velo Baltica. Piknik przy pomniku Morska Sarbinka.
- 18.05.2024 r. Rozśpiewany Dzień Mamy. Impreza integracyjna zorganizowana przez Stowarzyszenie BURSZTYN, Kluby Seniora oraz Centrum Kultury.
- 29.05.2024 r. Wystawa prac sekcji malarstwa i rysunku była podsumowaniem 7-letniego okresu pracy mieleńskich malarzy.
- 28.06.2024 r. Spektakl „Październikowa Noc” przygotowany przez grupę teatralną. Tragikomedia przygotowana przez zespół aktorski Centrum Kultury w Mielnie, pod okiem reżyserskim Michała Koseli, opowiada nam o pogubionych w meandrach życia kobietach, które rozwiązań swoich problemów szukają nie tam, gdzie powinny.
- 21.06.2024 r. Mieleńska Noc Kupały - warsztaty rękodzieła, tj. wianki z żywych kwiatów. Impreza międzypokoleniowa powstała przy udziale organizacji, na której nie zabrakło lokalnych przysmaków, wspólnych tańców i śpiewania. Na wydarzeniu wystąpił zespół Akademia Głosów.
- 23.06.2024 r. Festyn Strażacki w Mielniku, Piknik międzypokoleniowy w Dzień Ojca. Odbyły się pokazy strażackie, pokazy sprzętu strażackiego, policyjnego i medycznego, pokazy technik gaszenia pożarów.
- Mieleńskie Wieczory Organowe. Wydarzenia w współpracy z Filharmonią Koszalińską. Odbywały się w kościołach w Mielnie i Sarbinowie. Podczas koncertów gośćmi byli wybitni artyści muzyki klasycznej z Polski i Europy.
- 24-25.07.2024 r. Festyn Pieczonej Gęsi. Wydarzenie tradycyjnie skupiło się wokół kulinarnych doznań, prezentując różnorodne smakołyki przygotowane z gęsiny. Seniorzy zamieszkujący Gąski i ich okolice byli zaangażowani w powstanie i przebieg tego wydarzenia.

- 9.12.2024 r. Koncert Idą Świąta. Grupy artystyczne z gminy Mielno przygotowały pokazy taneczne, występy teatralne, wspólne śpiewanie piosenek. Uczestnicy zajęć kulinarnych CK przygotowali dla uczestników słodkie upominki.

Zadanie 4. Realizacja programów polityki zdrowotnej dla osób starszych, np. szczepienia, badania profilaktyczne.

Ośrodek Zdrowia „Omnis” w Sarbinowie i „Med Care” w Mielnie realizowały programy polityki zdrowotnej zgodnie z umową Narodowego Funduszu Zdrowia. Badania profilaktyczne seniorów oraz szczepienia realizowano na bieżąco wg. zachodzącej potrzeby i możliwości ośrodka zdrowia.

W ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ) na terenie gminy Mielno realizowana jest opieka pielęgniarstwa przez Poradnię Pielęgniarek Rodzinnych (PPR) w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz.U.2024, poz. 146). Pielęgniarka rodzinna:

- planuje i wykonuje kompleksową opiekę pielęgniarstwa w zakresie posiadanych kompetencji nad jednostką, rodziną, społecznością w środowisku zamieszkania z uwzględnieniem miejsca wykonywania świadczeń,
- obejmuje opieką osoby starsze, niezależnie od płci, niepełnosprawności i schorzenia, w tym osoby w stanie terminalnym,
- pełni kluczową rolę na pierwszym etapie dostępu pacjentów do świadczeń medycznych,
- realizuje kompleksową opiekę obejmującą świadczenia w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki,
- realizuje świadczenia diagnostyczne, pielęgnacyjne, lecznicze, usprawniające, wizyty patronażowe,
- współpracuje z lekarzem POZ, położną POZ, pielęgniarką praktyki, innymi świadczeniodawcami zgodnie z potrzebami podopiecznych, przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz zdrowia, rodziną lub opiekunami świadczeniobiorcy.

Urząd Miasta w Mielnie realizował „Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji leczniczej mieszkańców gminy Mielno” dla 91 osób w wieku poprodukcyjnym. W ramach projektu udzielono 2 901 zabiegów w tym: jonoforeza – 272, prądy dynamiczne – 80, prądy interferencyjne – 240, prądy TENS – 280, ultradźwięki miejscowe – 277, ultrafonoforeza – 120, impulsowe pole magnetyczne niskiej częstotliwości – 615, naświetlanie promieniami widzialnymi, miejscowe -220, laseroterapia SKANER – 907, laseroterapia punktowa – 20.

Zadanie 5. Promocja zdrowego stylu życia w Klubach Seniora - aktywizacja ruchowa osób starszych: inicjowanie działań kulturalno-edukacyjnych, sportowych; inicjowanie wydarzeń międzypokoleniowych; współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób starszych; kampanie informacyjno-promocyjne.

Centrum Usług Społecznych w Mielnie realizuje działania w 4 Klubach Seniora zlokalizowanych na terenie gminy w miejscowościach: Sarbinowo, Mielenko, Mielno, Mielno Osiedle Unieście. Głównym celem planowanych spotkań było rozpowszechnianie wiedzy na temat promocji zdrowego stylu życia. Zajęcia dla **60 seniorów** zrzeszonych w Klubach Seniora to, również szansa na integrację, skupienie osób o podobnych zainteresowaniach, twórczym potencjale, to szansa na urozmaicenie dnia codziennego i oderwanie od jego monotonii.

Spotkania i wyjazdy integracyjne zsynchronizowane były z realizacją programu Dziennego Domu Senior+ w Mielnie. Działania inicjowały postawy kreatywnych działań w sferze społecznej, kulturalnej, charytatywnej na rzecz osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie. Popularyzowane były również działania na rzecz integracji międzypokoleniowej, partycypacji społecznej, opieki i wsparcia najstarszego pokolenia.

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. dla uczestników klubu seniora z gminy Mielno zrealizowano:

- 19.01.2024 r. wyjazd integracyjny do BTD w Koszalinie na przedstawienie pt. „CAFE sax”.
- 16.02. 2024 r. wykład doktora Politechniki Koszalińskiej na temat „Samorząd od kuchni”.

- 01.03.2024 r. spotkanie w Skarbnicy w Chłopach, pt. „Cztery strony świata wg. Profesora Jacka Knopka - Kultury i religie bliskiego wschodu”, wykład, warsztaty kulinarne kuchni bliskiego wschodu.
- 01.03.2024 r. wyjazd do BTD w Koszalinie na przedstawienie pt. „Kolacja dla głupca”.
- 08.03.2024 r. przedstawienie przygotowane przez seniorów DD Senior+ i Klubu Seniora pt. „Mój mąż umarł, ale już mu lepiej”, poczęstunek dla uczestników i zaproszonych gości.
- 08.03.2024 r. wyjazd do kina Helios w Koszalinie na film, pt. „Sami swoi początek”.
- 15.03.2024 r. spotkanie ze stylistką pn. „Styl i pewność siebie w każdym wieku” - warsztaty stylu, pokaz makijażu, spotkanie z kosmetyczką.
- 26.03.2024 r. wyjazd do BTD w Koszalinie na przedstawienie pt. „JA Osiecka darcie pierza”.
- 28.03.2024 r. Śniadanie wielkanocne (wspólne dla seniorów z gminy Mielno).
- 26.04.2024 r. rajd rowerowy i Nordic Walking trasą: Mielno – Gąski - Fabryka samolotów Arche, wspólne ognisko i poczęstunek po rajdzie.
- 10.05.2024 r. „Cztery strony świata wg Profesora Jacka Knopka- Nowy York w percepcji turystów i podróżników XX wieku.” w programie wykład. Spotkanie integracyjne pt. „Barbecue w ogrodzie”.
- 21.05.2024 r. – 24.05.2024 r. wycieczka do Łodzi - zwiedzanie muzeum miasta Łodzi, wyjście do teatru Stefana Jaracza w Łodzi na przedstawienie pt. „Dzień Walentego”, zwiedzanie muzeum filmu, muzeum i cmentarza żydowskiego w Łodzi.
- 05.06.2024 r. spotkanie autorskie z pisarką Elżbietą Downarowicz.
- 07.06.2024 r. „Rzeka pokoleń” wspólny spływ kajakowy ze studentami Politechniki Koszalińskiej, ognisko i integracja.
- 21.06.2024 r. Piknik rodzinny.
- 24.06.2024 r. „OnkoRejs granicami Polski” spotkanie z uczestniczkami klubów amatek. Spotkanie z cyklu „Cztery strony świata wg. Profesora Knopka- Japonia mój kraj”.
- 05.07.2024r. „Potańcówka na dechach”.
- 26.07.2024 r. Piknik na plaży.
- 12.07.2024 r. wyjazd integracyjny na jagodobranie.
- 31.07.2024 r. wycieczka po jeziorze Jamno.
- 9.08.2024 r. wycieczka na Górę Chełmską, zwiedzanie zabytków Koszalina.
- 6.09.2024 r. wyjazd integracyjny na grzybobranie
- 17.09.2024 r. Konferencja w Arche Arche pt. „Pomorze przed i po II wojnie światowej w tym domu też mieszkała rodzina”.
- 13.09.2024 r. wyjazd integracyjny do ogrodu botanicznego, warsztaty sadzenia bylin.
- 24.09.2024 r. – 27.09.2024 r. wycieczka na Podlasie.
- 09. 10.2024 r. Piknik integracyjny pt. „Dzień pieczonego ziemniaka”.
- 11.10.2024 r. warsztaty ceramiki.
- 22.10.2024 r. „Moje Chiny” - wykład warsztaty kulinarne.
- 15.11.2024 r. Spotkanie z dr Piotrem Szarszewskim.
- 29.11.2024 r. Zabawa andrzejkowa.
- 22.11.2024 r. Wyjazd do Teatru Muzycznego w Gdyni na przedstawienie pt. „Mistrz i Małgorzata”.
- 26.11.2024 r. warsztaty ceramiki w Zagrodzie Jamnej.
- 07.12.2024 r. wyjazd integracyjny do Berlina na Jarmark Bożonarodzeniowy.

- 13.12.2024 r. wykład Piotra Szarszewskiego „Niepełnosprawność w filmie”.
- 17.12.2024 r. warsztaty taneczne.
- 18.12.2024 r. wielopokoleniowe spotkanie wigilijne.

Zajęcia poprawiające kondycję fizyczną: cykliczne spotkania oraz ćwiczenia rehabilitacyjne „aerobik w wodzie” i spa w Unitalu.

Warsztaty malarskie: zapoznanie się z podstawową techniką malarstwa oraz posługiwanie się kolorem.

Warsztaty tkackie: zapoznanie się z umiejętnością przeplatania wełny między osnową.

Warsztaty rękodziela artystycznego: szydełkowanie, haft, robótki na drutach, wykonanie stroików okazjonalnych.

Arteterapia: warsztaty z wykonywania masek karnawałowych, ozdób dekoracji i biżuterii.

W wydarzeniach o charakterze kulturalno-edukacyjno-sportowym odbywających się dla seniorów z Centrum Aktywnego Seniora i Dziennego Domu Senior+ w Mielnie uczestnikami były również rodziny Seniorów, zaproszeni goście i partnerzy. Działania o charakterze kulturalno-edukacyjno-sportowym realizowane były na rzecz integracji środowiska lokalnego, partycypacji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu osób starszych.

Zadanie 6. Programy i projekty zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego i zawodowego osób starszych i niepełnosprawnych.

W okresie od 3.01.2024 r. do 31.12.2024 r. Centrum Usług Społecznych w Mielnie realizowało:

Program MRPiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2024” realizowany przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie miał na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta wspierającego osoby starsze i osoby niepełnosprawne w wykonywaniu codziennych czynności, samodzielnym funkcjonowaniu w życiu społecznym. W 2024 r. ze wsparcia w formie asystenta osoby niepełnosprawnej skorzystało **12 osób**.

Program MRPiPS „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024” realizowany przez CUS w Mielnie kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej lub czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie. W 2024 r. ze wsparcia w formie opieki wytchnieniowej skorzystały **4 rodziny**.

Zachodniopomorska Karta Seniora - Centrum Usług Społecznych w Mielnie trwale realizuje zadania porozumienia partnerskiego przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/517/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 30.09.2014 r. Zachodniopomorska Karta Seniora uprawnia posiadaczy do korzystania ze stałych, tymczasowych, świątecznych lub okazjonalnych ulg i uprawnień oferowanych przez podmioty biorące udział w zadaniu „Zachodniopomorska Karta Seniora”. W ramach realizacji zadań do obowiązków Województwa należy pozyskiwanie podmiotów deklarujących wprowadzanie ulg i uprawnień dla posiadaczy Zachodniopomorskiej Karty Seniora. Pracownik socjalny Centrum Usług Społecznych w Mielnie w ramach porozumienia:

- propaguje i promuje Zachodniopomorską Kartę Seniora wśród społeczności lokalnej,
- przyjmuje wnioski od osób ubiegających się o Zachodniopomorską Kartę Seniora,
- współpracuje z Urzędem Wojewódzkim w celu wydania Zachodniopomorskiej Karty Seniora,
- pośredniczy w dostarczeniu do wnioskodawcy Zachodniopomorskiej Karty Seniora,
- informuje o zakresie ulg i uprawnień Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

Zachodniopomorska Karta Seniora umożliwia korzystanie osobom, które ukończyły 60 lat, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu. Aktualne oferty dostępne są na stronie . W 2024 r. wydano **20 kart**.

Ogólnopolska Karta Seniora – Centrum Usług Społecznych w Mielnie realizuje program „Gmina Przyjazna Seniorom - Ogólnopolska Karta Seniora”, którego celem jest promocja aktywności,

przedsiębiorczości i edukacji obywatelskiej Seniorów. Działania realizowane przez pracownika CUS w ramach programu obejmują:

- wydawanie lokalnej edycji Ogólnopolskiej Karty Seniora,
- zachęcanie lokalnych przedsiębiorców do udziału w programie,
- dystrybucji ogólnopolskiego magazynu „Głos Seniora”,
- organizowanie wydarzeń np.: Dzień Seniora.

Ogólnopolska Karta Seniora upoważnia do zniżek w wielu punktach w całej Polsce, w tym m. in. sanatoriach, uzdrowiskach, przychodniach, gabinetach rehabilitacji, instytucjach zdrowia i kultury. Lista wszystkich 3000 punktów partnerskich honorujących Ogólnopolską Kartę Seniora znajduje się na stronie e-mail: W 2024 r. wydano **22 karty**.

Program rządowy MRPiS – „Posilek w Szkole i w domu” realizowany przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie obejmował wsparciem osoby samotne, schorowane i niepełnosprawne. W 2024 r. ramach programu **2 osoby** w wieku senioralnym skorzystały z jednego gorącego posiłku dostarczanego do miejsca zamieszkania a ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności skorzystało **7 seniorów**.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa współfinansowany z Programu Europejskiego na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2024. Program realizowany był przy współpracy BANKU ŻYWNOSTCI w Nowych Bielicach. W ramach realizacji programu Centrum Usług Społecznych w Mielnie wydał **29 skierowań** dla osób starszych kwalifikujących się do uzyskania produktów żywnościowych.

Projekt grantowy „Door to door” - realizowany w związku z trwałością projektu przez Centrum Usług Społecznych w Mielnie od 01.01.2024 r. Głównym założeniem projektu jest poprawa mobilności mieszkańców Gminy. W ramach projektu seniorzy mogli korzystać z bezpłatnych przejazdów w zakresie załatwiania spraw urzędowych i zdrowotnych. W 2024 r. z ww. wsparcia skorzystało **60 osób**. Transport w ramach projektu obejmował również stałą formę wsparcia uczestników Dziennego Domu Senior + w dotarciu na zajęcia. W 2024 r. z ww. wsparcia skorzystało **36 osób**.

Program MRPiS „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok obejmuje zadania w zakresie:

Pomoc świadczona w ramach usług sąsiedzkich przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej tego wsparcia ma na celu gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach programu mogą zostać przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, a rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępní, zstępní nie mogą takiej pomocy zapewnić. W ramach programu wsparciem objęto **5 osób**.

Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To dobre rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Jednocześnie może stanowić istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci ww. usług. W ramach programu wsparciem objęto **45 osób**.

Zadanie 7. Skoordynowanie różnych form wsparcia i opieki dla osób starszych:

Centrum Usług Społecznych w Mielnie w 2024 r. realizował zadania z zakresu wsparcia osób starszych:

- Pomoc w formie **usług opiekuńczych** lub **usług sąsiedzkich** przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby, lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób. Pomoc może być także przyznana osobie, która takiej pomocy wymaga, a rodzina nie jest w stanie takiej pomocy jej zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, w miarę możliwości kontakt z otoczeniem. W 2024 r. ze wsparcia w formie usług opiekuńczych skorzystało **27 osób**.

- Osobom samotnym, schorowanym i niepełnosprawnym zapewniono pomoc w postaci **jednego gorącego posiłku dziennie**. Posiłki przygotowane w Szkole Podstawowej w Mielnie dostarczane były do miejsca zamieszkania osób, które z powodu wieku lub choroby nie były w stanie samodzielnie przygotować sobie gorącego posiłku. Z proponowanej formy wsparcia skorzystały **22 osoby**.

o Osobom nieaktywnym zawodowo w wieku powyżej 60 lat, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, szczególnie dla osób, które ze względu na swoją sytuację zdrowotną i rodzinną wymagają wsparcia w zakresie funkcjonowania oraz integracji i włączenia społecznego zapewniono uczestnictwo z zajęciach Dziennego Domu Senior+. Pracownicy socjalni na bieżąco informują o realizacji zadań DD Senior+ w środowisku lokalnym.

- Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do **umieszczenia w domu pomocy społecznej**. Gmina Mielno w 2024 r. ponosiła opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej dla **15 osób**.

Praca socjalna realizowana w Centrum Usług Społecznych w Mielnie skierowana była głównie na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, odbudowy poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Praca socjalna z osobami starszymi polegała m.in. na:

- systematycznym monitoringu środowiska lokalnego,
- wsparciu i pomocy w zapewnieniu opieki i pielęgnacji osobom starszym samotnym, niepełnosprawnym,
- stałym kontaktem z rodzinami seniorów wymagających wsparcia,
- pomocy w kontakcie ze służbami zdrowia (lekarz rodzinny, poradnie specjalistyczne, Miejski Zespół Orzekania Niepełnosprawności w Koszalinie, ZUS, KRUS),
- pomocy w kontakcie z rodziną w celu zapewnienia właściwej opieki,
- wsparciu przy załatwianiu spraw urzędowych,
- dostarczaniu informacji o możliwości wsparcia specjalistycznego, tj.: psycholog, terapeuta ds. uzależnień i współuzależnień, prawnik,
- realizacji działań wynikające z procedury Niebieska Karta.

Zadanie 8. Zaprojektowanie i realizacja przedsięwzięć międzypokoleniowych.

Przedsięwzięcia międzypokoleniowe zaplanowane i zrealizowane przez Placówki Wsparcia Dziennego „Akwarium” w Mielnie i „Promyk” w Gąskach:

- Wspólne tworzenie palm Wielkanocnych z seniorami z DD „Senior +” w Mielnie przez dzieci z PWD „Akwarium” w Mielnie.
- Wspólne tworzenie palm Wielkanocnych w PWD „Promyk” w Gąskach.
- Występ oraz przygotowanie upominków Wielkanocnych dla pensjonariuszy z DPS Mielno.
- Piknik rodzinny.
- Przygotowanie i nagranie występu z okazji 11 listopada dla seniorów z DPS Mielno oraz seniorów z DD „Senior +” w Mielnie.
- Przygotowanie kartek świątecznych przez dzieci z PWD „Promyk” w Gąskach dla seniorów z DD „Senior +” w Mielnie,
- Warsztaty Bożonarodzeniowe z tworzenia stroików przygotowane przez seniorów z DD „Senior +” w Mielnie i dzieci z PWD „Akwarium” w Mielnie.
- Spotkanie wigilijne wraz z występem dzieci z PWD „Akwarium” w Mielnie i PWD „Promyk” w Gąskach dla rodziców, seniorów i osób potrzebujących.

Przedsięwzięcia międzypokoleniowe zaplanowane i zrealizowane przez Zespół Szkolno-Przedszkolny - Szkołę Podstawową im. Straży Granicznej w Sarbinowie:

- Szkoła przy współpracy ze Stowarzyszeniem Nasze Sarbinowo realizuje cykliczny program „Emeryci dzieciom – Moje bajki z dzieciństwa”.
- Realizowanie wielopokoleniowych uroczystości i imprez – Dzień Flagi, Wieczornica z okazji 11 listopada, Jasełka, Dzień Seniora, wspólne kolędowanie.
- Uczniowie wraz z nauczycielami co roku porządkują i czyszczą groby zmarłych pracowników szkoły.
- Współpraca z Domem Seniora Solisowo w Sarbinowie – występy dzieci podczas takich uroczystości jak: Dzień Babci i Dziadka, apel z okazji 11 listopada, jasełka.
- Współpraca z Centrum Kultury – udostępnianie szkoły na warsztaty i koncerty dla dzieci i seniorów.

Przedsięwzięcia międzypokoleniowe zaplanowane i zrealizowane przez Szkołę Podstawową im. Leonida Teligi w Mielnie:

- Udział wszystkich uczniów w ogólnopolskiej akcji o nazwie „Pola Nadziei” szerzącej ideę hospicyjną.
- Współpraca z Hospicjum w Koszalinie – zbiórki datków, II Turniej Piłki Siatkowej Charytatywnie dla Hospicjum w Koszalinie.
- Spotkania i współpraca ze środowiskiem kombatanckim, lekcje historii.
- Organizacja spotkań cyklicznych z seniorami, pt.: „Wieczór Świąteczny”, przekazanie kartek okolicznościowych z okazji różnych świąt.
- przybliżanie w ramach zajęć z doradztwa zawodowego dawnych zawodów naszych dziadków i babć.

Zadanie 9. Szkolenia dla kadry z różnych grup działających w sferze osób starszych.

Pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Mielnie uczestniczyli w szkoleniach:

- Trening kreatywności - techniki wsparcia pracy i rozwoju pracownika oraz skuteczne rozwiązywanie konfliktów.
- Konferencja przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć. Przemoc ma płeć.
- Rola pracowników socjalnych w zapobieganiu samobójstwom.

Zadanie 10. Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz osób starszych.

Placówki Wsparcia Dziennego w Mielnie i w Gąskach współpracowały z:

- Dziennym Domem „Senior +” w Mielnie,
- Domem Pomocy Społecznej w Mielnie,
- Kołem Gospodyń Wiejskich „Malwa” w Chłopach.

Szkoła Podstawowa im. Leonida Teligi w Mielnie współpracowała z

- Hospicjum w Koszalinie.

Szkoła Podstawowa im. Straży Granicznej w Sarbinowie współpracowała ze:

- Stowarzyszeniem Nasze Sarbinowo,
- Domem Seniora w Sarbinowie.

Centrum Usług Społecznych w Mielnie i Dzienny Dom Senior+ współpracuje ze Stowarzyszeniami, Fundacjami, liderami środowiskowymi, zespołami ludowymi i wszystkimi instytucjami znajdującymi się na terenie gminy Mielno. Swoja działalność i współpracę poszerza wg. potrzeb z innymi Gminami i Powiatami.

Zadanie 11. Działania kulturalno-edukacyjne w Dyskusyjnym Klubie Książki: wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród seniorów; inicjowanie spotkań osób o podobnych zainteresowaniach.

Biblioteka Publiczna Gminy Mielno z filią w Sarbinowie zrealizowała działania:

- 22.03.2024: Spotkanie z literaturą kobiecą i seniorami.

- 11.05.2024: Wyjątkowa sobota w bibliotece – pod znakiem nowości wydawniczych w ramach Tygodnia Bibliotek.
- 14.05.2024: Redakcyjny czwartek z seniorami w ramach Tygodnia Bibliotek.
- 5.06.2024: Spotkanie autorskie z Elżbietą Downarowicz w Dziennym Domu Senior+ w Mielnie.
- 19.07.2024: Letnie seminarium, pt.: „Fakty i mity o reklamie podprogowej”, wykład dla seniorów w ogrodzie Biblioteki.
- 11.09.2024: Narodowe Czytanie: Juliusz Słowacki – „Kordian”.
- Spotkanie międzypokoleniowe: „Zdobienie pierników” - tradycje i techniki.